

Rapport från utförd arkeologisk undersökning

IDENTIFIERINGSUPPGIFTER

Dnr	Ej beslut	Eget Dnr	NOK 265-200	Kontonr	B193		
Socken/stad	Käringö, Morlanda	Sn/stadsnr	1566, 1580	FornLnr.			
Landskap	Bo	Län	Västra Götaland	Kommun	Orust		
Trakt, kvarter, fastighet	Vattenområde mellan Hälleviksstrand och Käringön		Ekonomisk karta	8A0h, 8A0i			
x-koord	6451389	y-koord	1240000	Nivå (lägsta)	-30	(högsta)	0

UNDERSÖKNINGENS ART OCH OMFATTNING

Typ av exploatering	Ledningsdragning el & vatten	Kod	LE, LV
Typ av undersökning	Arkeologisk utredning 1	Kod	AU1
Uppdragsgivare	Orust kommun, 473 80 Henån	Ansvarig institution	Bohusläns museum
Fältarbetet from	2007-06-16	tom	2007-05-16
Fältarbetsledare	Staffan von Arbin	Antal dagar	1

	yta	volym	schakt	ext. yta	tim. grov	ark	maskin
Beräknad	0	0	0	1050000	0	8	0
Undersökt	0	0	0	1050000	0	8	0

UNDERSÖKNINGSOBJEKT OCH UNDERSÖKNINGSRESULTAT

Uppgifter ur RAÄ:s fornLreg.:	Art av fornL.	Kod
Undersökningsresultat		Kod
Uppgifter ur RAÄ:s fornLreg.	Anläggningar, typ/form/antal i kod och klartext:	

--

Undersökningsresultat	Se fritextbeskrivningen.
-----------------------	--------------------------

Datering i kod och klartext	
-----------------------------	--

Undersökning avslutad?	Fornlämning tidigare undersökt?	Införd på ekonomisk karta?
☒	☐	☐
Kvarstår lagskydd för icke-undersökt del av fornlämning?	Fornlämning registrerad av RAÄ?	Antecknad i fornregister? (Ifylles av FR)
☒	☐	☐

Datum:

Fältarbetsledarens underskrift

Rapport från utförd arkeologisk undersökning

Beskrivning:

Bakgrund

På uppdrag av Orust kommun har Bohusläns museum utfört en arkeologisk utredning, etapp 1, av ett vattenområde väster om Orust. Utredningen utfördes utan länsstyrelsebeslut. Bakgrunden är Orust kommuns och Västra Orusts Energitjänsts planer på sjöförläggning av vattenledning och elkabel mellan Orust och Käringön. Ledningarna är tänkta att utgå från Björnstensholmen, söder om Hälleviksstrand, och kommer att ansluta Käringön via Skeppershamn på nordsidan av ön. Det utredda ledningsstråket motsvarar stråkalternativ "A" i den miljökonsekvensbeskrivning som upprättats med anledning av det planerade arbetsföretaget. Stråkets sträckning framgår av bifogad karta (bilaga 1). Det arkeologiska utredningsarbetet bestod av geofysisk kartering med sidescan sonar, vilken utfördes av konsulten Hydro Gis AB, samt efterföljande granskning av insamlade sonardata.

Kulturmiljö

Käringön har en lång tradition av fiske och sjöfart. Redan på 1600-talet omnämns en strandsittarbosättning på ön. Erfarenhetsmässigt vet vi att det på sjöbotten i anslutning till denna typ av maritimt präglade äldre bebyggelsemiljöer inte sällan förekommer fornlämningar i form av bl.a. kulturlager och fartygslämningar. Den äldsta bosättningen på Käringön har troligen varit koncentrerad till Skeppershamn, dvs. den hamnvik genom vilken ledningarna är tänkta att löpa. I viken påträffades år 1936 delar av en fartygslämning i samband med muddring. Lämningen har sedermera daterats till senare delen av 1600-talet. En arkeologisk utredning som utfördes i det aktuella området år 2003 visade att hamnen i stort sett är helt utmuddrad, varför förutsättningarna att träffa på resterande delar av fartygslämningen och intakta kulturlager bedöms som små.

Vattenområdet omedelbart norr och nordost om Käringön har gammal hävd som ankringsplats. Den finns återgiven på sjökort över Bohuskusten från 1600-talet och framåt, men kan eventuellt ha brukats redan tidigare. Lämningar på botten i form av bl.a. kulturlager kan mot denna bakgrund inte uteslutas. Av intresse i sammanhanget är ett grundområde norr om Käringön, vilket lokalt går under benämningen "Barlasten". Namnet kan tyda på att området har nyttjats som dumpningsplats för barlast. Från den gamla hamnredan finns även uppgifter om ett fynd av ett stockankare. Det är oklart huruvida det rör sig om ett lösfynd eller om objektet hör samman med ett förlist fartyg. Det tänkta ledningsstråket passerar på Orustsidan av Käringöfjorden genom ytterligare ett vattenområde med lång tradition som ankarplats, den s.k. Bråtö ankarsättning innanför Danholmen, Kråkholmen och Bråtö. Även här kan fornlämningar i form av bl.a. kulturlager tänkas förekomma.

Den västra Orustkusten är en i sjöfartshänseende mycket hårt olycksdrabbad kuststräcka, och förekomst av fartygslämningar inom exploateringsområdet kan därför inte uteslutas. Historiska uppgifter gör gällande att så mycket som ett tiotal fartyg har förlist i farvattnen kring Käringön bara under 1800-talet.

Slutsats och rekommendation

Inom karterade ledningsstråk har sammanlagt sju sonarkontakter tagits ut vid granskning, vilka bedöms kunna utgöra forn- eller kulturlämningar (bilaga 2 & 3). Enligt museets uppfattning bör berörda kontakter besiktigas såvida inte ett säkerhetsavstånd om minst 100 meter kan garanteras inom den karterade ledningskorridoren. Dykande besiktning samt eventuell provgrovsgrävning bör enligt museets bedömning även företas i området nordost om Käringön samt ost Danholmen då kulturlager kan tänkas förekomma i dessa båda områden.

Bilagor

Bilaga 1. Karta över utredningsområdet

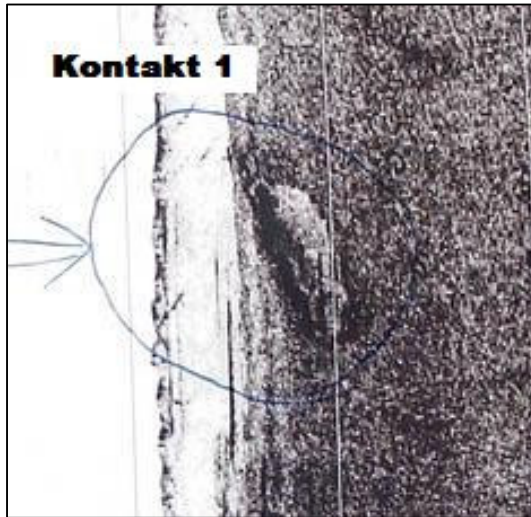
Bilaga 2. Uttagna sonarkontakter

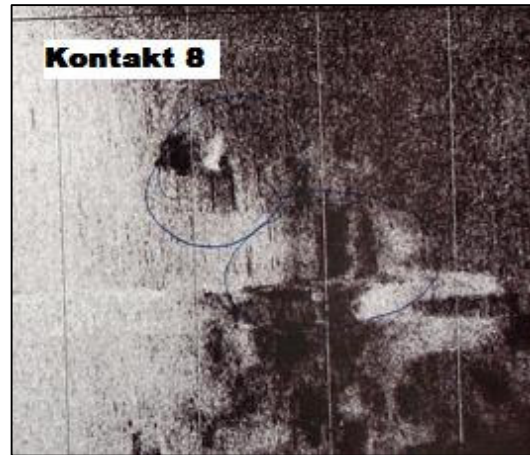
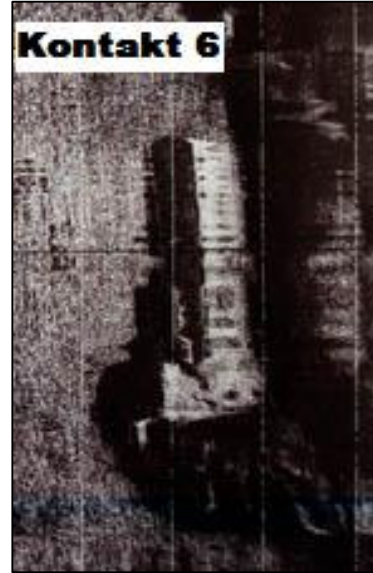
Bilaga 3. Positionslista

Rapport från utförd arkeologisk undersökning

Bilaga 2. Uttagna sonarkontakter

Bilaga 3. Positionslista

Kontakt	Latitud	Longitud	Anmärkning
1	58 05,983	11 25,104	
2	58 06,135	11 25,430	Samma som nr 4
3	58 06,509	11 26,292	
4	58 06,135	11 25,430	Samma som nr 2
5	58 05,976	11 25,093	
6	58 06,308	11 23,923	
7	58 06,462	11 22,859	
8	58 06,724	11 22,562	

Alla positioner är angivna i WGS 84.